

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 aspalach (szerokość spłaty 45 mm) po 72 grosze. Dla pomniejszenia pracy po 20 groszy. „Marginesowe” po złotych 8.— za 1 mm w 1 aspalu (szerokość spłaty 45 mm).

Rok V.

Nr. 301.

Kraków, wtorek 28 grudnia 1943

Nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą swra case autorom jedynie przy dołączaniu portu awrotowego Prenumerata miesięczna 6.— Zł i z odnośnikiem do domu 6.30 Zł. W Rzeszy s dopłatą portu 7.50 Zł. W Gub. Gub. tylko: prenumerata przez urzędy pocztowe Konto czekowe: Warszawa 658.

Odpowiedzialność Anglii za obecne metody wojny powietrznej.

Zastępca szefa prasowego rządu Rzeszy Sündermann wobec przedstawicieli prasy przytacza dowody winy Anglii.

Berlin, 27 grudnia. „Należy zabijać więcej kobiet i dzieci niż nieprzyjaciół, jeżeli chcą się chronić” — te słowa ówczesnego premiera brytyjskiego Baldwina, wypowiedziane przed Izłą Gmin, przypomniał zastępca szefa prasowego rządu Rzeszy Sündermann wobec dziennikarzy zagranicznych.

Sündermann na podstawie dokumentarnych dowodów stwierdził, że wyłącznie Anglia ponosi winę rozpoczęcia i rozwinięcia wojny bombowej przeciwko ludności cywilnej, oraz iż ponosi ona pełną odpowiedzialność wobec historii za wszystkie przyszłe następstwa tej wojny, jak również za odwet, jakiego należy znowu oczekiwać. Sündermann przytoczył wobec przedstawicieli prasy dowody, świadczące o winie Anglii, przy czym przypomniał między innymi oświadczenia brytyjskich mężów stanu w Izbie Gmin oraz protokoły genewskiej Ligi Narodów z lat 1933 do 1935, w których stwierdzono, że Anglia już w owych latach posługiwała się samolotami bombowymi celem utrzymania władzy w Indjach i na środkowym wschodzie.

Niezwykle charakterystyczny w tym względzie był przewodowy protokół, dotyczący rozmów sztabów generalnych brytyjskiego i francuskiego z 3 kwietnia 1939 r., który wpadł w ręce Niemców wraz z innymi aktami we Francji. Z dokumentu tego wynika, że obaj ci ówczesni aljanci zamierzali podczas drugiej fazy planowanej wojny skierować swą broń bombardującą na niemieckie obszary pozafrontowe, aby w ten sposób „dopomóc do ostatecznego załamania się oporu niemieckiego”.

Okoliczność, że Anglia była i jest inicjatorką rozpoczęcia wojny powietrznej przeciwko cywilnym obszarom pozafrontowym, wynika niedwuznacznie ze znalezionego również we Francji protokołu rozmowy Chamberlina i Daladiera z dnia 17 listopada 1939 r. Zgodnie z zasadniczą linią tego protokołu, bombardowanie angielskie bombardowało po raz pierwszy terytorium niemieckie w dniu 12 stycznia 1940 r., przy czym pierwsze bomby na ludność cywilną zrzucono jeszcze w dniu 1 września 1939 r., atakując miasto duńskie Røsbjerg.

W dniu 10 maja 1940 r. nastąpił pierwszy większy brytyjski atak na miasto. Był on skierowany na Freiburg w Bryzgowii. 63 osoby cywilne znalazły również wówczas śmierć. Potem nastąpiły pierwsze ataki powietrzne na wielkie miasta, wśród nich atak w nocy z 17 na 18 maja 1940 r. na Hamburg, przy czym zabitych zostało 29 osób cywilnych. Oba napady zostały dokonane mimo oficjalnego ostrzeżenia niemieckiego z dnia 25 kwietnia 1940 r., a to w związku z brytyjskimi atakami bombowymi na miasta Heiligenhafen, Heide i Wellingstedt. Tymczasem lotnictwo brytyjskie pozostawiało żołnierzy francuskich swemu własnemu losowi na polach walk na zachodzie. Zjawiało się ono co noc jedynie tylko nad niemieckimi miastami i wsiami i zrzucało chaotycznie bomby na ludność cywilną.

Po prawie 2-miesięcznym bezskutecznym wycozywaniu, obowiązkiem lotnictwa niemieckiego, od którego nie mogło się ono uchylić, stało się udzielenie odpowiedzi ze swej strony. Zrezygnowało ono nawet wówczas jeszcze z rozprowadzania metod niemieckich „rozbiłania bloków mieszkalnych” i bombardowało wyłącznie obiekty wojskowe.

Wbrew twierdzeniom anglo-amerykańskim, Sündermann stwierdził z naciskiem, że niemieckie lotnictwo przed dniem 20 czerwca 1940 r. nie dokonało żadnej operacji powietrznej, która by nie stała w bezpośredniej łączności z jakąś operacją wojsk działających na ziemi. Nawet stolice, jak Kopenhaga, Oslo, Haga, Bruksela i Paryż zostały zajęte bez ataku powietrznego. Nawet na twierdzący, że wykonano atak dopiero po okrajeniu jej przez wojska niemieckie i bezskutecznym wezwaniu do poddania się, a ponadto po ulotwie 24-godzinnego terminu na ewakuowanie miasta i ludności cywilnej. Cały warszawski korpus dyplomacji, hel świdłowski tego poprawnego zachowania się. Bezplanowe

zrzucania bomb na spokojne wsie, jak to stanowiło właściwość taktyki lotnictwa brytyjskiego w roku 1940, lub „zrzucanie bomb systemem dywanowym” jak w roku 1943, stanowią wyłącznie dorobek mentalności brytyjskiej.

Ponieważ zdolni do broni mężczyźni Niemcy znajdują się na froncie jako żołnierze, większość ofiar w wojnie powietrznej stanowią kobiety i dzieci. Są także miasta niemieckie, w których 70% zamordowanych stanowiły kobiety i dzieci, a tylko 30% mężczyźni. Brytyjskie czynniki kierujące wojną od czasu blokady głodowej w okresie

wojny światowej, a dzisiaj znowu — jak oświadczył Sündermann — stoją pod zarzutem pospolitego morderstwa na setkach tysięcy nie biorących czynnego udziału w walce mężczyznach, kobietach i dzieciach.

Zastępca szefa prasowego rządu Rzeszy zakończył swoje oświadczenie słowami: „Anglia ponosi wyłącznie winę rozpoczęcia i rozwoju wojny bombowej przeciwko ludności cywilnej i ponosi pełną odpowiedzialność historyczną za wszystkie jej następstwa, także za odwet dokonany już raz w roku 1940 i odwet, którego należy również oczekiwać ponownie w przyszłości”.

Święta Bożego Narodzenia w świecie Uroczystości w Watykanie.

Rzym, 27 grudnia. Papież Pius XII odprawił pierwszą mszę św. z okazji świąt Bożego Narodzenia w wieczór Wigilijny w swej kaplicy prywatnej, stojącej pod wezwaniem św. Matyldy.

Zaledwo kilku gości z kół najwyższych urzędników państwa watykańskiego otrzymało zaproszenie na to nabożeństwo i przyjęło z rąk papieża komunję. W czasie nabożeństwa, które trwało od 17 do 17.45 odegrano szereg utworów muzycznych starych mistrzów niemieckich jak Brahms, Haendel, Schumann i Beethoven.

Papież Pius XII przyjął w wieczór Wigilijny kolegium kardynalskie, które złożyło mu życzenia świąteczne. Kardynał Granito di Belmonte wyraził ubolewanie z powodu ataków powietrznych skierowanych na Rzym, zwłaszcza na Miasto Watykańskie, te „najściślej neutralną oazę pokoju”. W zakończeniu kardynał wyraził życzenie, aby ojcowska postawa papieża przyczyniła się do poznania swych błędów przez zatwardziałe serca i zaciemnione umysły.

Papież w swej odpowiedzi przypomniał „obecne ciężkie i twarde czasy”, poczem podkreślił szczególną sytuację wiecznego miasta. Papież mówił, iż w ciągu obecnego roku burza wojny zbliżała się coraz bar-

dziej do wiecznego miasta. Z kolei podkreślił z naciskiem ogrom zniszczenia spowodowanego przez wojnę powietrzną. Papież zalecił wszystkim katolikom zachowanie spokoju i opanowania i powstrzymanie się od wszelkich nieprzemysłanych działań. Z kolei papież przeszedł do omawiania ataku powietrznego na Miasto Watykańskie i wyraził podziękowanie Bogu za to, iż ochronił Miasto Watykańskie podczas ataku powietrznego, jaki dokonano na to miasto przed kilku tygodniami. Papież przypomniał, że wszyscy uczciwi ludzie przyjęli wiadomość o tem z jednomyślnym oburzeniem. Tego rodzaju atak, przygotowany z premedytacją i okryty niechlubną tajemniczością nieznanymi lotnikom przeciwko miejscu świętemu dla wszystkich chrześcijan i uświęconemu krwią głowy apostołów, świętego Piotra, jest trudnym do przewyższenia dowodem duchowego zamieszania i upadku sumienia kilku opanowanych przez błędy ludzi. Błąd ten jest tym większy, jeśli się weźmie pod uwagę, że Miasto Watykańskie jest także punktem środkowym świata ze względu na swoje skarby kultury i sztuki, zagwarantowane uroczystymi układami.

W zakończeniu papież zwrócił się do całej ludzkości z napomnieniem, aby nie pozwoliła się pogrążyć w rozpacz i wskutek smutnych obecnych czasów.

Przemówienie dra Goebbelsa.

Berlin, 27 grudnia. Minister Rzeszy dr. Goebbels wygłosił w wieczór Wigilijny tradycyjne przemówienie okolicznościowe z racji świąt Bożego Narodzenia do narodu niemieckiego.

W mowie transmitowanej przez wszystkie stacje radja niemieckiego dr. Goebbels przesłał pozdrowienia Führera do walczącego frontu niemieckich żołnierzy i do wewnętrznego frontu Rzeszy, składającego się z licznych milionów pracujących ludzi. W serdecznych słowach, nacechowanych wiel-

ką ufnością, minister zwrócił się szczególnie do wielu setek tysięcy osób, które obecnie piąte z kolei święta Bożego Narodzenia w okresie wojny muszą spędzić w szczególnych warunkach, spowodowanych bezwzględnie bombardowaniem przez samoloty angielskie i amerykańskie.

Mówca podkreślił, że również te próby, które cały naród niemiecki przetrwa z bezprzykładną wytrwałością, przyczynia się do jeszcze silniejszego wzmocnienia nieugiętej postawy narodu niemieckiego, celem wywalczenia ostatecznego zwycięstwa.

Apel marszałka Petaina.

Paryż, 27 grudnia. Szef państwa marszałek Petain wystosował z okazji świąt Bożego Narodzenia orędzie do narodu francuskiego, w którym zaapelował do wszystkich Francuzów, aby mieli w pamięci śmiertelne niebezpieczeństwo, na jakie narazona byłaby Francja, gdyby wybuchła w niej wojna domowa, lub gdyby zatryumfował komunizm.

Wypadki zmuszają nas, mówił Petain, do obserwowania rzeczywistości z największą powagą. Francja doświadczana jest codziennie nowymi okrutnymi ciętami, nowymi zbrodniami i palącym niebezpieczeństwem ataków bombowych, pod którymi rozsypują

się jej miasta. Marszałek Petain zaapelował następnie do Francuzów, aby na przyszłość zaniechali swych bezowocnych sporów.

Francuzi powrócili do swych najsmutniejszych dni, klęca się, nienawidzą się, wyszydzą władzę, plondrują i dokonują sabotażów, mówił dalej Petain. Z tego powodu każdy Francuz powinien wysłuchać tego ostatniego ostrzeżenia.

Pomimo wielu nieszcześć, zakończył marszałek Petain, wleżę dalej nieugięte, w przyszłość Francji. W tem nieszcześciu jakiego na nas ciąży, powinniśmy sobie podać przy bratersku ręce i wysłuchać człowieka,

Orędzie papieża z okazji świąt Bożego Narodzenia.

Rzym, 27 grudnia. Ojciec św. w orędziu wydanym z okazji świąt Bożego Narodzenia stwierdza, że wojna przybiera coraz straszliwsze formy i toczy się nieprzerwanie dalej.

Nawiązując do ataków powietrznych na ludność cywilną, papież podkreśla, że obecna wojna jest najstraszniejsza, jaka kiedykolwiek istniała. Narody z przerażeniem muszą patrzeć, do czego doprowadziło udoskonalenie środków technicznych. Wszyscy ci, którzy swoje zaufanie pokładali w coraz większym rozwoju gospodarczym, mylą się. „Wasza nędza — brzmią dalej dosłownie słowa orędzia — jest również naszą nędzą. Jednak wszystkie nasze wysiłki nie mogą doprowadzić do przerwania tej wojny, nie mogą przywrócić życia zmarłym i odbudować ponownie waszych domów. Mogę jedynie modlić się o lepszą przyszłość”.

Po wyrażeniu podziękowania tym wszystkim kapłanom i wiernym, którzy często z narażeniem własnego życia uratowali święte Hostie z kościołów zniszczonych przez bomby, papież wypowiada nadzieję, że najbliższe święta Bożego Narodzenia będzie można obchodzić w chrześcijańskim pokoju.

który żyje tylko dla was i który kocha was jak ojciec.

Dr Ley do robotników europejskich zatrudnionych w Rzeszy.

Berlin, 27 grudnia. Kierownik niemieckiego frontu pracy, dr. Ley, wystosował z okazji świąt Bożego Narodzenia odezwę do robotników europejskich, zatrudnionych w Niemczech.

W odezwie tej dr. Ley stwierdził, że próby przeciwnika podkopać ducha Europy przy pomocy ataków terrorystycznych, skierowanych przeciwko cywilnej ludności, rozbiły się o zdyscyplinowaną karność i energię wszystkich ludzi pracujących i wzorową postawę ludności cywilnej. Dr. Ley podkreślił w swej odezwie, że robotnicy europejscy stanęli karnie i ochoczo w szeregach pracującego frontu i w ten sposób wyświadczyli zarówno Niemcom, jak i wszystkim pozostałym narodom europejskim wielką usługę.

Dr. Ley w zakończeniu wyraził przekonanie, że narody europejskie w interesie Europy i jej ludów skupia się jeszcze silniej w żelazny blok, o który rozbija się wszystkie zakusy wrogów Europy, zmierzające do jej zniszczenia. Tem samem zwycięstwo Niemiec utoruje drogę do sprawiedliwego nowego porządku i urzeczywistnienia prawdziwego socjalizmu.

Pesymistyczne orędzie Roosevelta.

Sztokholm, 27 grudnia. Roosevelt oświadczył w orędziu z okazji Bożego Narodzenia, że społeczeństwa po stronie aljanckiej muszą się przygotować na wiele jeszcze cierpień, wiele ofiar i tragedii osobistych w przyszłości.

Naród amerykański ma wszelkie powody, aby zrozumieć, że obecna wojna jest najbardziej zaciętą i niszczącą ze wszystkich wojen. Roosevelt oświadczył dalej, że wojna doszła obecnie do takiego stadium, w którym należy się przygotować na wielkie straty w poległych, rannych i zaginionych. Niema wygodnej drogi do zwycięstwa, a koniec wojny weale jeszcze nie świata. Liczni oficerowie, z którymi on, to jest Roosevelt spotkał się w czasie swych podróży zagranicą, potwierdzili dowodnie siłę, zręczność i pomysłowość niemieckich generałów i żołnierzy.

Następnie Roosevelt wystąpił przeciwko opinii panującej u niektórych ludzi w Stanach Zjednoczonych, jakoby należało się liczyć z szybkim końcem wojny i jakoby zwycięstwo zostało już uzyskane.

Najwyższa rada pracy.

Włchy, 27 grudnia. Ustawa ogłoszona przez rząd w dzienniku państwowym z piątku, ustanowiono „najwyższą radę pracy”. Zadaniem tej rady jest badanie zagadnień, przedłożonych przez sekretarza stanu dla spraw pracy w związku z ustawodawstwem pracy.

Bitwa zimowa na Wschodzie trwa z niezmniejszoną gwałtownością.

Niemieckie komunikaty wojenne z okresu świąt.

Berlin, 24 grudnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führaera w dniu 23 grudnia:

Na przyczółku mostowym Nikopola odparto kilka słabszych ataków sowieckich.

Na południowy zachód od Kirowgradu nasze wojska kontynuowały swe ataki i zdobyły ważny teren wyżynny. Dalej na północ odcinano i zniszczono sowiecką grupę bojową.

W rejonie Żytomierza po uporczywych walkach załamano się nieprzyjacielskie przełamania, prowadzone znacznymi siłami piechoty i czołgów. Zniszczono 76 czołgów sowieckich.

Na północny zachód od Rzeczyca nasze wojska, po odparciu przeciwnych nieprzyjacielskich, odrzuciły dalej bolszewików.

Na odcinku Witebska nieprzyjacieli ograniczał się wczoraj tylko do ataków o charakterze lokalnym, które odznaczono.

Drugi batalion 528-go pułku grenadierów pod dowództwem kapitana Doermanna odznaczył się szczególnie podczas ciężkich walk z czołgami i obronnych na południowy zachód od Zlobina.

W południowych Włoszech nieprzyjacieli wielokrotnie atakowali przy silnym poparciu czołgów i samolotów bliskiego wsparcia na odcinku Ortony. Wszystkie ataki odparto w zwycięskich walkach wśród ciężkich strat nieprzyjaciela. Zniszczono pięć czołgów. Na pozostałym froncie dzień miał przebieg spokojny.

Przed wybrzeżem norweskim pięć brytyjskich samolotów topowatych bezskutecznie zaatakowało kilka torpedami niemiecką łódź podwodną oraz małą jednostkę marynarki wojennej.

Dwa z pośród atakujących samolotów zestrzelono, na trzecim wzięto do niewoli.

Bombowca północno-amerykańskie pod osłoną silnego zachmurzenia wtargnęły wczoraj nad Niemcy północno-zachodnie. Nieprzyjacieli, rozproszony przez siły obrony przeciwlotniczej, w skutek udarowania nie mogli dokonać przeprowadzenia swobodnego ataku, zrzucił bezplanowo bomby burzące i zapalające na kilka miejscowości. Zestrzelono 28 z pośród atakujących samolotów, w tym 21 ciężkich bombowców. Cztery dalsze samoloty stracił nieprzyjacieli nad okupowanymi obszarami zachodnimi.

W godzinach wieczornych dnia wczorajszego kilka nieprzyjacielskich samolotów nękających naleciało nad Nadrenię.

Szybkie niemieckie samoloty bojowe zrzuciły ubiegłej nocy bomby na Eastbourne.

*

Berlin, 25 grudnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führaera w dniu 24 grudnia:

Na południe od Nikopolu, w rejonie Kirowgradu i na południowy zachód od Czerkasy doszło wczoraj tylko do lokalnie ograniczonych walk.

Na wschód od Żytomierza i na południowy zachód od Korostenia załamano się słabsze ataki bolszewików. Zniszczono 16 czołgów nieprzyjacielskich.

Na północny zachód od Rzeczyca własny atak, pomimo zaciekłego oporu bolszewików, poczynił dalsze postępy. Ataki nieprzyjacielskie przeciwko przyczółkowi mostowemu nad Berezyną odparto wśród wysokich strat i zniszczono 32 czołgi sowieckie.

Na północny zachód od Zlobina bolszewicy przystąpili do ataku przy użyciu kilku dywizji. Ciężkie walki są tutaj w toku.

W rejonie bojowym pod Witebskiem nieprzyjacieli kontynuował wczoraj swe silne ataki. W zwycięskich walkach zaryglowano lokalne włamania i zniszczono 21 czołgów nieprzyjacielskich.

W walkach na południowy zachód od Kirowgradu odznaczali się wybitnie 11-ta dywizja pancerna pod dowództwem generał-majora von Wietersheima oraz 13-ta starszomarszalka dywizja pancerna pod dowództwem generał-majora Hausera.

Na północnym odcinku Łodowatym 5 śmigłowców sowieckich zaatakowało bezskutecznie wczoraj 22 grudnia konwoj niemiecki. W krótkiej i zaciekłej walce zatopiono 2 sowieckie śmigłowce, a oba dalsze ciężko uszkodzone celami podziałami artylerii niemieckiej.

Na froncie południowo-włoskim panował wczoraj spokój, z wyjątkiem odcinka pod Ortoną. Na południe i południowy zachód od miasta Ortona załamano się również wczoraj wszystkie ataki nieprzyjacielskie, mimo, że były wspierane silnym ogniem artylerijskim, czołgami oraz samolotami bliskiego wsparcia. W walkach tych szczególnie odznaczyła się wzorową wytrzymałością i-za dywizja strzelców spadochronowych pod dowództwem generał-porucznika Heidricha.

W nocy na 24 grudnia kilka grup śmigłowców brytyjskich, wspartych przez bombowce myśliwskie, zaatakowało kilkakrotnie konwoj niemiecki u północnego wyłotu Kanalu La Manche. Konwoj ten był poprzednio ostrzelwany bezskutecznie przez brytyjskie działa dalekosiężne. Zatopiono jeden śmigłowiec brytyjski, a dwa dalsze uszkodzone tak ciężko, że należy się liczyć z ich stratą. Konwoj niemiecki dołączył w pełnym składzie, nie poniosłszy żadnych godnych wzmianki szkód do swego miejsca przeznaczenia.

Baterie nadbrzeżne marynarki niemieckiej ostrzeliwały cele, położone w Dover, Deal oraz Folkestone.

Bombowce brytyjskie we wczesnych godzinach porannych dnia 24 grudnia przeprowadziły ponownie atak terrorystyczny, skierowany przeciwko Indolci Berlinie. W kilku częściach miasta powstały znaczne szkody. Oprócz tego nieprzyjacieli bombardowali planowo czołgowe zabijaki i kultury niemieckiej w mieście Aachen. Katedra oraz ratusz zostały ciężko uszkodzone, sala koronacyjna zniszczona.

Silny obronny przeciwlotniczy przy szczególnie ciężkich warunkach akcji obromiej strącił — a ile dotychczas stwierdzono — 19 bombowców nieprzyjacielskich.

*

Berlin, 26 grudnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führaera w dniu 25 grudnia:

Na wschód od Żytomierza bolszewicy przystąpili do ataku na szerokim froncie znacznymi siłami piechoty i czołgów. Ciężkie zmienne walki są jeszcze w toku. W ciągu nocy zniszczono dotychczas 58 czołgów nieprzyjacielskich.

Na północny zachód od Rzeczyca nasze wojska kontynuowały nadal swój atak. Stosowano pewien odcinek rzeki, pomimo zaciekłego oporu nieprzyjacielskiego i zdobyto szturmem kilka miejscowości.

Na północny zachód od Zlobina trwały zwycięskie walki obronne. Usiłowania bolszewików, zmierzające do rozszerzenia jednego miejsca włamania z dnia poprzedniego udaremnił w przeciwnym kierunku przy skutecznym wsparciu własnej artylerii.

W rejonie Witebska nieprzyjacieli wzmocnili znacznie swój nacisk. Zdolano powstrzymać posuwające się naprzód kilny szereg bolszewików i zniszczono przytem 44 ciężkie nieprzyjacielskie.

Na pozostałym froncie wschodnim nie doszło do żadnych istotnych działań bojowych.

W południowych Włoszech nieprzyjacieli również wczoraj kontynuował swe silne ataki na odcinku Ortony. W kilku miejscach włamania są w toku ciężkie walki. Na

środkowym i zachodnim odcinku dzień przeszedł bez szczególniejszych wydarzeń.

*

Berlin, 27 grudnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führaera w dniu 26 grudnia:

Bitwa zimowa na Wschodzie toczyła się nadal z niezmniejszoną gwałtownością również w pierwszym dniu świąt Bożego Narodzenia.

Na przyczółku mostowym pod Nikopolem i na południowy zachód od Dniepropetrowska bolszewicy rozpoczęli znowu swe ataki. Załamano się one w twardej walce. Zniszczono 71 czołgów nieprzyjacielskich, z czego 88 jedynie tylko na odcinku jednej dywizji piechoty.

W rejonie bojowym pod Żytomierzem nieprzyjacieli rozszerzył swe ataki, prowadzone przeważającymi siłami na dalsze odcinki. Nieprzyjacielskie czołgi zaczęły, które przedstąpiły się w obręb naszych stanowisk, powstrzymano w zwycięskich walkach.

Na północny zachód od Rzeczyca własny atak uzyskał nadal na terenie.

Ciężkie straty bolszewików.

Sprawozdanie z frontu wschodniego.

Berlin, 27 grudnia. Agencja „Telepress“ dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o sytuacji na wschodnim froncie:

W pierwszym dniu świąt bolszewicy prowadzili dalej swą ofensywę świąteczną w rejonie na południowy-wschód od Żytomierza przy udziale zwiększonych ilości dywizji strzelców i czołgów. Również w ciągu całej poprzedzającej nocy walczono w tym rejonie z niezwykłą zaciętością. Na temat tej bitwy, która znajduje się jeszcze w pełnym toku, według nadeszłych dotychczas raportów, da się powiedzieć, iż bolszewicy na wszystkich odcinkach rejonu wypadkowego ponieśli niezwykle ciężkie krwawe straty, oraz że w kilku punktach musiano linie niemieckie przesunąć pod naciskiem częściowo znacznie przeważających sił sowieckich. Podczas gdy w tych punktach podjęto przeciwnierzenia, na innym miejscu przed lub w samych niemieckich liniach obronnych załamały się ataki sowieckie.

Walki na tym obszarze oraz w obszarze Niko-

Na odcinku Zlobina na 1 grenadierzy oczyszcili w przeciwnym kierunku miejsce włamania nieprzyjaciela.

Na północny zachód od Kryszewa nieprzyjacieli przystąpili do ataku znaczącymi siłami. Odparto go, lokalne włamania oczyszczone.

W rejonie Witebska ciężkie zmagania trwały nadal. Usiłowania bolszewików rozszerzenia miejsca włamania oraz stosowania przełamania udaremniły interwencyjne rezerwy.

W południowych Włoszech toczą się nadal ciężkie walki na odcinku pod Ortoną. W przeciwnym kierunku wzmagały się w samej Ortonie toczą się zacięte walki. Na pozostałym froncie dzień miał przebieg spokojny, z wyjątkiem słabszych wypadków nieprzyjacielskich na północny zachód od Mignano.

W dniu 24 grudnia specjalny oddział, złożony z 1000 żołnierzy i Francuzów usiłował zbliżyć się do nocy na odcinku z drutu kolczastego nad wybrzeżem Kanalu i w końcu uległ on zniszczeniu.

Podczas ataków anglo-amerykańskich formacji lotniczych w pierwszym dniu Bożego Narodzenia na miasto Bozen oraz kilka miejscowości w rejonie północno-włoskim zestrzelono 5 samolotów nieprzyjacielskich.

Łódź podwodna zatopili w ciągu ostatnich dni na Atlantyku i na morzu Śródziemnym 5 statków o pojemności 34.600 bnt. i storpedowały jeden dalszy statek. Z pośród ochrony konwojowej i grup śmigłowców podwodnych zatopiono 9 nieprzyjacielskich kontrtorpedowców i statków konwojacyjnych.

Pokładowa artyleria przeciwlotnicza marynarki wojennej strąciła nad zatoką Biskajską jeden hydroplan typu „Sun-derland“.

polu wskutek niekorzystnych warunków atmosferycznych — przy kilku stopniach ciepła panują tu naprzemian gwałtowne zawiewy śnieżne z dżdżystym deszczem — stawiają walczące tu wojska w obliczu niezwykle trudnych warunków. Również przeciwko przyczółkowi mostowemu Nikopolu bolszewicy podjęli ponownie silne ataki przy użyciu około stu czołgów i licznych samolotów bliskiego wsparcia, zostali jednak pobici dotkliwie na głowę. Ogółem wojska niemieckie zdobyły unieszkodliwić 71 czołgów sowieckich. Z tego 66 zniszczono bronią przeciwpancerną jednej tylko niemieckiej dywizji piechoty. Również bolszewickie samoloty bliskiego wsparcia musiały silnie spuścić z tonu, gdyż samą tylko artylerią przeciwlotniczą zestrzelono 11 „Sztormowików“.

Pomimo wzmagającego się oporu bolszewickiego, przeciwności niemieckie na północny zachód od Rzeczyca uzyskał dalej poważnie na terenie. Bolszewikom odebrano znowu kilka miejscowości, a przy oczyszczaniu nieprzejrzystego w wielu miejscach obszaru zagarnięto poważne ilości zdobyczy.

Spór o rezerwy złota b. Jugosławii.

Amsterdam, 27 czerwca. Jak donosi dyplomataczny współpracownik dziennika „Observer“, według wiadomości brytyjskiej służby informacyjnej, rezerwy złota byłego państwa jugosłowiańskiego stały się przedmiotem sporu pomiędzy Tito a rządem byłego króla Piotra w Kairze.

Jak stwierdza wymieniony dziennik, jugosłowiańskie rezerwy złota, które w roku 1941 przewieziono do Stanów Zjednoczonych, wynoszą około 20 milionów funtów sterlingów. Dotychczas żaden z kolejno powstających jugosłowiańskich rządów emigracyjnych nie był muszony czerpać z tych rezerw, ponieważ posiadały one do dyspozycji poważne konta esterlingowe i dolarowe, celem pokrycia bieżących wydatków. Obecnie jednak te konta są prawie

wyczerpane i wskutek tego powstało pytanie, czy jugosłowiański rząd emigracyjny w Kairze posiada prawo sięgnięcia do tych rezerw złota, względnie zaciągnięcia pożyczek.

Członkowie rządu emigracyjnego w Kairze, jak kończy artykuł — wskutek swych ostrych i niegodnych ataków na partyzantów i rząd Tito, zamknęli sobie raz na zawsze drogę do jakiegokolwiek kompromisu. Tem samym też przypieczętowali oni swój własny los polityczny. Były król Piotr, nie potępiając metod działania swojego rządu i nie zwalnając ministrów z urzędów, utracił tym samym ostatecznie wszelkie szanse odzyskania tronu. Moment jakiegokolwiek zwrotu z jego strony do innej polityki przeszedł bezpowrotnie.

Aljanci bombardują dalej cywilne obiekty we Włoszech.

Rzym, 27 grudnia. W czasie od zawarcia zawieszenia broni aż do końca listopada br. dokonali Anglo-Amerykanie, jak stwierdza rzymskie radio, prawie nieprzerwany łańcuch terrorystycznych ataków na włoskie miasta i wsie.

W czasie tych ataków zniszczone zostały niepowetowane wartości kultury i historii. 3600 domów służących dla celów cywilnych zostało zburzonych i 15.590 mieszkańców zniszczonych. 400 osób cywilnych, głównie kobiet i dzieci, zostało zabitych przy tych atakach, a ponad 11.000 osób cywilnych mniej lub więcej poranionych.

*

Północno-amerykańskie formacje bombowców, które dnia 24 grudnia z wykorzystaniem niepowodzenia zaatakowały północno-frankuskie i holenderskie tereny pod silną ochroną pościgowców, wyrzuciły — jak się dowiadujemy — ludności tych obszarów bardzo poważne szkody. Zrzucone w wielu miejscowościach bezplanowo bomby północnych Amerykanów spowodowały wiele ofiar śmiertelnych. Liczni robotnicy i wieśniacy utracili w wielu wypadkach wskutek zrzucenia bomb swe mieszkania i domy.

*

Uprorowadzenie dzieci włoskich do Związku Sowieckiego.

Rzym, 27 grudnia. Z głębokim żalem donosi radio rzymskie, iż obecnie stało się rzeczywistością uprowadzenie dzieci północno-włoskich do Związku Sowieckiego.

W ostatnich dniach z portu w Syrakuzach wypłynęło sześć statków z sycylijskimi dziećmi z przeznaczeniem do jednego z portów sowieckich. Według wiarygodnych doniesień, dalsze transporty są w przygotowaniu.

*

Z jednego z sycylijskich portów wypłynął we środe nowy transportowiec z wło-

Bohaterska śmierć bułgarskich lotników.

Sofia, 27 grudnia. Prasa poranna uczciła na naczelnym miejscu bohaterką śmierć dwóch bułgarskich lotników. Kapitan Spasow — jest pierwszym bułgarskim pilotem — tak oświadcza dalej prasa — żył w niepełnym, gdyż po zestrzeleniu pierwszego bombowca Stanów Zjednoczonych zniszczył swoim samolotem na drugi samolot nieprzyjacielski. Przytem poniósł on śmierć w powietrzu. Nadpor. Kuemerdjeff ponosił również bohaterką śmierć przy strąceniu dwóch bombowców Stanów Zjednoczonych. Obaj lotnicy — tak pisze „Utro“ — zataowali swoją ofiarą bombowcom Stanów Zjednoczonych drogę do Sofii, a świat pokazał, że naród bułgarski posiada jeszcze tysiące nieznanymi bohaterów, którzy są gotowi bronić swej ojczyzny do ostatniej kropli krwi.

Powitanie żołnierzy „Błękitnej Dywizji“.

San Sebastian, 27 grudnia. W wieczór Wigilijny nad granicą hiszpańsko-francuską koło Irunu przybyło pod dowództwem majora Fernandez Gabarrona 563 ochotników, oficerów i żołnierzy „Błękitnej Dywizji“, powracających z wschodniego frontu.

Żołnierze zostali serdecznie powitani przez przedstawicieli władz państwowych, wojskowych i partyjnych, poczem odjechali dalej do Vitoria, gdzie nastąpiło rozwiązanie transportu.

Zwołanie japońskiego parlamentu

Tokio, 27 grudnia. W dniu 24 grudnia otwarto 84 sesję parlamentarną, a 26. XII rozpoczęły się obrady. Program obejmuje szczególnie zagadnienia podatkowe. Dziś 27. XII. minister wojny i minister marynarki złożą sprawozdania przed obu izbami o obecnym położeniu wojennym.

Zmiany personalne w głównej komendzie aliantów.

Sztokholm, 27 grudnia. W Waszyngtonie i Londynie podano tu przed świętami Bożego Narodzenia do wiadomości ważne zmiany w aljancie naczelnym dowództwie.

Gen. Eisenhower, dotychczasowy głównodowodzący w rejonie zachodniego morza Śródziemnego został dowódcą anglosamerykańskich wysp, „przeznaczonych na drugi front“. Brytyjski gen. Maitland Wilson został zamianowany głównodowodzącym alianckim w rejonie środkowego morza Śródziemnego, natomiast gen. Alexander objął dowództwo alianckiej armii we wschodniej.

Przed rozprawą sądową w związku ze zdradą Badoglio.

Rzym, 27 grudnia. Mussolini zamianował na propozycje generalnego sekretarza fałszywosko-republikańskiej partii po wysłuchaniu rady ministrów dekretem z dnia 25 grudnia członków przewidzianych już poprzednio sądów prowincjonalnych dla ukarania współwinnych w zdradzie Badoglio. Te nadzwyczajne trybunały składają się będą z prezydenta, dwóch sędziów i prokuratora.

Popularność nowego rządu boliwijskiego.

Madryt, 27 grudnia. Z La Paz donoszą, że nowy rząd boliwijski otrzymuje ze wszystkich kół ludności oświadczenia aprobaty. Nawet oficerowie pułku „Calama“ wernego byłemu rządowi, oddali się do rozporządzenia nowego rządu.

Jest to tem bardziej godne podkreślenia, ponieważ właśnie pułk „Calama“ w czasie nocy rewolucyjnej stawiał największy opór. Polityczni przeciwnicy nowego reżimu opuścili już Boliwię. Były prezydent państwa Toro został usunięty do Peru, skąd ma odjechać dalej do Stanów Zjednoczonych. Osobistości, które schroniły się do różnych posełków zagranicznych, mogły bsz przeszkód odlecieć samolotami do Chile lub Peru.

Z licznych republik amerykańskich donoszą o ustąpieniu tamtejszych dyplomatycznych przedstawicieli Boliwii. Boliwijskie ministerstwo spraw zagranicznych ożna miło, że przyjmie prawie wszystkie prośby dymisyjne członków korpusu dyplomatycznego i konsularnego, ponieważ zamierza reorganizować służbę zagraniczną.

Wyspa Madera zajęta przez Anglików?

Lizbona, 27 grudnia. W stolicy Portugalji utrzymuje się pogłoska, według której na wyspie Maderze miały wylądować siły zbrojne marynarki angielskiej celem jej okupowania. Na zapytanie u miarodajnych władz portugalskich nie otrzymano jednak potwierdzenia tej wiadomości.

Według dalszych krążących pogłosek Churchill zamierza spędzić zimę na wyspie Maderze — aby tam poprawić swój stan zdrowia. Zajeście Maderę ma więc w pierwszym rzędzie na celu zapewnienie przysługującego miejsca pobytu dla Churchilla. Konkretne danej odnośnie do tych przypuszczeń narazie brak.

W kilku wersach.

Korespondenci wojenni, przybywający na front południowo-włoski donoszą, że Anglie i Polonii Amerykanie nagrają w swym pochodzie na wielkie przeszkody. Niemcy w czasie swego odwrotu znajdują zawsze mas do wysadzenia w powietrze budynków wojskowych i ważnych obiektów. Wszędzie Anglo-Amerykanie nagrają na pola minowe, które nazywają „zaułkami samobójców”.

Arcybiskup Canterbury wydał orędzie świąteczne i noworoczne, w którym między innymi stwierdza, że należy liczyć się z dalszą racjonalizacją artykułów włókienniczych i żywnościowych.

Zgodnie z uchwałą rady ministrów, wszyscy pracownicy gminy w Sofji, Pławid i Russe zostali objęci zarządzeniem o mobilizacji cywilnej.

Agencja Reutersa donosi z Wellingtonu, że jeżeli nie uda się zapobiec obecnemu spadkowi produkcji surowców, wówczas kłopoty Nowej Zelandii związałyby się z nową Zelandią nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań i powojennych zobowiązań w zakresie produkcji środków żywności. Zmniejszenie ilości krow mlecznych, brak nawozów, sił rolniczych i niekorzystna pogoda spowodowały w ciągu ostatnich dwóch lat spadek produkcji gospodarki mlecznej.

Według zeznań jeńców, w dniach 19 i 20 grudnia w pośród 120 czołgów sowieckich, które wykonywały atak na południe od Nowia, pozostało tylko 13 zdolnych do dalszego działania.

Ministerstwo marynarki Stanów Zjednoczonych komunikuje, że łódź podwodna „Grayling” zaginęła i należy ją uważać za straconą. Jednostka ta została oddana do służby 3 stycznia 1941 r. i posiadała wyporność 1.475 ton.

Według doniesień prasy, Norwegia zawarła z Belgją i Węgrami nowe układy handlowe. Układy te obowiązują na rok 1944.

Pod przewodnictwem premiera Saragocgi zebrała się we czwartek w Ankarze rada ministrów na posiedzenie.

Na marginesie pewnego artykułu o Turcji, ogłoszonego w dzienniku „New York Times”, zauważa „Tasfiri. Efkar”, że turkiska opinia publiczna nie jest za przystąpieniem do wojny, ponieważ wskutek tego kraj poniosłby wielkie szkody, zwłaszcza, że Stambuł, miasto domów drewnianych, zostałoby zniszczone przez ataki lotnicze.

Nuri el Said, który powrócił przed kilkoma dniami, utworzył nowy irański gabinet dnia 25 bm.

Pierwszy poseł sowiecki dla Egiptu, Nikołaj Nowikow, wręczył królowi Farukowi swoje pisma uwierzytelniające z „tradycyjną ceremonią”.

W oświadczeniu świątecznym, minister spraw wewnętrznych Mach powiedział, że dla Słowacji jest tylko jedna podstawa, na której mogą budować, a to przyjaźń z niemieckim narodem. Ze Rzeszą pomaga Słowakom do zdobycia wolności, jest najlepszym zapewnieniem słowackiej przyszłości.

Dotychczasowy komendant laszowskiej milicji, generał-porucznik Renato Ricci, został równocześnie zamianowany komendującym generałem i ministrem stanu nowoutworzonej republikańskiej gwardii narodowej.

Obserwatorium bukareszteńskie odkryło w dniu 18 grudnia w konstancji wodnika nową kometa szóstej kategorii wielkości. Według ogłoszenia międzynarodowego biura astronomicznego w Buncaradze, ogłoszono pierwszy biuletyn, dotyczący tej komety.

Amiralijska Brytyjska podaje do wiadomości stratę łodzi podwodnej „Haddock”, która była pod dowództwem porucznika Lintona.

„Sua ochrona Niemiec jest potężna” — tak pisze brytyjski pultownik Kennedy w „Daily Express”. — Alijanci muszą, o ile chcą z zachodu zaatakować, zdobyć się na szybką decyzję. O ile im się to nie uda, wówczas spowodują taką olbrzymią tylko nową zniszczenia na nowych terenach, bez odniesienia jakichkolwiek korzyści.

Prezydent Roosevelt upoważnił ministra sprawiedliwości Biddle do opracowania ustawowych dokumentów, potrzebnych do przejęcia kolejnictwa przez rząd.

Według doniesienia „United Press” z Bombaju, wskutek cholery wybuchłej między ludnością Bombaju, padła ofiarą wielka liczba osób. Szczególnie w Chittagong i w obszarze Barempore epidemia pochłonięła nowe liczne ofiary. Umarło tam w dwóch tygodniach z ludnością 2000 dusz, 600 osób na cholera.

Jak donosi brytyjska służba informacyjna z Kalkuty, rząd bengalski wydał zarządzenie, w myśl którego chłopom do tkactwa kłosa, mają być zwrócone sprzedane grunty.

Jak donosi brytyjska służba informacyjna, w Neapolu wybuchła epidemia tyfusu.

Według doniesienia „Timesa”, osiągnęły sukces Fairfield w Anglii czysty zysk w wysokości północy aktywnego kapitału, tak, że mogły wypłacić 50%, dywidendę.

Jak donoszą z Santiago de Chile, wieczór wigilijny zakończył się w sposób tragiczny. W czasie uroczystości w klasztorze franciszkańskim w południowo-chilijskim mieście Osorno wybuchł pożar, wskutek czego 14 dzieci poniosło śmierć, 5 dzieci poniosło ciężkie okaleczenia.

Posiedzenie Sobranja w Sofji we środę otworzył prezydent, dr. Karoli. W obecności wszystkich ministrów. Na porządku dziennym było przyjęcie budżetu państwowego na rok 1944. Prezydent ministrów oraz minister skarbu zabrali głos do dokładnego przedstawienia sytuacji gospodarczej i finansowej kraju.

Japońska cesarska główna kwatery donosi w czwartek, że formacje japońskiej lotnictwa dnia 22 grudnia wykonały skuteczny atak niespodziany na bazę lotniczą Runnang. Przytem zestrzelono lub uszkodzono 40 alianckich samolotów.

Dwupłciowi mieszkańcy mórz.

Także muszle potrafią praść jedwab.

(J. E.) Napewno żadna z gospodyń domu nie przypuszcza, a nawet, przygotowując nasze zwyczajne małe i podając je na stół, że należą one do niezwykle ciekawych mieszkańców mórz.

I tak odznaczają się one niezwykle właściwością zmieniania płci. Większość z nich bowiem rodzi się przez pączkowanie czyli są one dwupłciowe i do nich należy np. nasza europejska ostrzyga. Owe zwierzęta więc w regularnych odstępach czasu zmieniają się na męskie albo żeńskie osobniki. Jednakże, jak zbadano, nie łączą się one ze sobą, ani nie posiadają odpowiednich do tego celu organów. Natomiast nasienie, które męskie osobniki do wody wypuszczają, zostają przez rodzaj żeński wraz z oddychaniem wchłonięte.

Miano „muszla” pochodzi od łacińskiego „musculus” i znaczy w zasadzie: myszka. — Prawie wszystkie zwierzęta z rodziny małżow posiadają mierny, gnuśny „temperament”. Wszystkie zaś ich gatunki zamieszkują wszelkie warstwy mórz i jedynie niektóre unikają głębin. Wiele z nich prowadzi byt osiadły, a rosną zazwyczaj przy-

twierdzone do dna zapomocą skorupy, trzymając się głównie skał lub innych twardych przedmiotów. Inne znów, t. zw. „Prądkie”, wyróżniają się tego rodzaju zdolnościami, iż zarucają na dno jakby specjalne „liny”, samodzielnie zrobione, którymi przytwierdzają się do podkładu.

To są właśnie małże, które sporządzają specyficzną jedwabistą przędzę, wydzielając ją ze znajdującego się na nodze odpowiedniego gruczołu. Żyją przedewszystkiem w morzu Śródziemnym, wytwarzając podobny do kokonu jedwabnika materiał. Barwę posiada on zielono-brunatną, lśniąca i nadaje się do tkania oraz przedzenia. W niektórych okolicach morza Śródziemnego bywa ów materiał gorliwie zbierany i nawet niefarbowany przerabia się na naturalnego koloru chusty.

Niektóre z owych małży mają osobliwych lokatorów, są zaś nimi mikroskopijne kraby. Otóż osobniki płci żeńskiej tych zwierząt gnieźdzą się na łuskach owych małży w charakterze „podnajeźdźców”. Znajdują one tam oczywiście ochronę, bez uszkodzenia, zresztą ciała małży. Z kolei osobniki męskie bytują wolno w wodzie i przybywają tylko do swych „małżonek” z odwiedzinami.

Z działalności P. K. Op. w Krakowie.

Kraków 27 grudnia. Działalność P. K. Op. m. Krakowa rozwija się w dalszym ciągu normalnie, ujawniając żywą pracę charytatywną tak w swych 10-ciu działach pracy, jak i w 15 delegaturach. Rozmieszczonych po przylączonych do Krakowa gminach podmiejskich.

Ważnym momentem działalności P. K. Op. w ostatnim miesiącu było uzyskanie znacznych ilości węgla i rozdzielenie go między najuboższą ludność Krakowa i przedmieść. Zaopatrzenie kuchni i ośrodków dożywiania w ziemniaki i inne pro-

dukty odbyło się mimo pewnych trudności, normalnie. Tuż przed świętami rozprowadzono między kuchnie, zakłady i ośrodki dożywiania P. K. Op. oraz między podopiecznych pierwszą część przydziałów żywnościowych.

W zakresie organizacyjnym utworzono w ostatnim miesiącu nową delegaturę w Bronowicach Małych. Liczba podopiecznych Komitetu niewiele się zmniejszyła i zawsze przekracza 26.000 osób. Budżet Komitetu przekroczył w ub. miesiącu kwotę 700.000 zł.

KRONIKA

GRUDZIEŃ
27
Poniedziałek

Dziś: Jana apost. i ew.
Jutro: Młodzianków

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 16.30 do 7.00

Puszki R. G. O.

(tp) Kraków, 27 grudnia. Jak się dowiadujemy, Rząd Gen. Gub. udzielił R. G. O. zezwolenia na nawiązanie w polskich lokalach sklepowych, restauracyjnych oraz w biurach przedsiębiorstw prywatnych specjalnych puszek, do których można będzie składać datki na cele charytatywne.

Komitet Opiekuńczy m. Krakowa, korzystając z tego zezwolenia, umieścił w całym szeregu lokali i przedsiębiorstwach polskich wymienione puszki szklankowe, opatrzone odpowiednim napisem.

Nie wątpimy, że społeczeństwo polskie w Krakowie nie ominię żadnej sposobności złożenia choćby najdrobniejszej, ale częstej ofiary do tych puszek, by dostarczyć P. K. Op. m. Krakowa środków na akcję charytatywną.

Wagony towarowe wyładowywać i w święta.

(tp) Kraków, 27 grudnia. Według rozporządzenia o przyspieszeniu wyładowaniu i naładowaniu towarowych środków komunikacyjnych z dnia 26 listopada 1941 r., opublikowanego w Dzienniku Rozporządzeń dla G. G. Nr. 112 z dnia 30 listopada 1941 oraz na podstawie Dziennika taryfowego i komunikacyjnego Kolei Wschód 1941 Nr. 472/43 — załadowywanie i naładowywanie wagonów zawieszono jest tylko w dniu 25 grudnia 1943 roku i 1 stycznia 1944 r. Wobec tego w dniu 26 grudnia 1943 analogicznie do dni niedzielnych, wagony towarowe muszą być załadowywane, naładowywane oraz wystane.

Wobec ograniczonych możliwości transportowych oraz w związku ze świętami Bożego Narodzenia (25, 26 grudnia 1943), jak również z Nowym Rokiem i następującą po nim niedzielą (1 i 2 stycznia 1944) odnosnym przedsięwzięciom nie wolno spowodować żadnej zwłoki w wyładowaniu wagonów.

(tp) P. C. K. w MIECHOWIE zgodnie z zarządzeniem odnosnym wiaż, po przeprowadzeniu zbiórki, wystąpił na „Gwiazdkę” dla polskich żołnierzy wojennych, przebywających w obozach w Rzeszy, 9 432 kg. żywności w 119 skrzynkach. Niezależnie od tego wysłano w listosadzie 292 paczki 5-kilogramowe.

Piasek do gaszenia jest amunicją

(tp) Kraków, 27 grudnia. W okresie toczącej się wojny piasek przygotowany do gaszenia pożarów na wypadek ewentualnych nalotów bombowych uważany jest za rodzaj broni.

W związku z tem piasku tego nie wolno używać do żadnych innych celów, jak np. posypywania w zimie chodników w okresie gołoledzi. Używanie piasku do celów nie mających związku z obroną przeciwlotniczą uważane jest za przewinienie i podlega karze.

Terminarz podatkowy na miesiąc styczeń 1944 r.

(tp) Kraków, 27 grudnia. W styczniu 1944 r. płatne są następujące podatki państwowe: 15-go stycznia — podatek od energii elektrycznej za drugą połowę grudnia 1943 r. (Urząd Skarbowy). 7 stycznia — podatek wojenny od daniny od mieszkańców od plac grudniowych (Urząd Skarbowy). 10 stycznia — podatek od nposaża gruntywnych 1943 (Kasa gminna, wzgl. miejska). 15 stycznia — zaliczka podatku przemysłowego od obrotu za miesiąc grudzień z przedsiębiorstw, których obrót w r. 1942 przekroczył kwotę 50.000 złotych (Urząd Skarbowy). 15 stycznia — zaliczka podatku przemysłowego od obrotu za 4 kwartał (październik-grudzień) 1943 z pozostałych przedsiębiorstw (Urząd Skarbowy). 20 stycznia — podatek od energii elektrycznej za pierwszą połowę stycznia 1944 r. (Urząd Skarbowy).

Podatki gminne, świadczenia socjalne i inne: 7 stycznia — Opłata do Funduszu Pracy od taniem, wypłaconych w grudniu (Urząd Skarbowy). 10 stycznia — danina od mieszkańców od plac grudniowych (Kasa gminna, wzgl. miejska). 10-go stycznia — składki ubezpieczeń społecznych (Kasa Ubezpieczalni). 15 stycznia — Podatek od sumy plac za grządzeń (Kasa gminna, wzgl. miejska). 1-31 stycznia — opłaty za wodę i oczyszczenie kanałów i ulic (Kasa gminna, wzgl. miejska).

Kronika żałobna.

(lem) Kraków, 27 grudnia. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Anna Koch, lat 61, wdowa po nauczycielu; Bolesław Kotula, lat 35, rolnik; Józef Tracz, lat 35, malarz pokojowy; Jan Ligeza, lat 62, emeryt; Ignacy Migacz, lat 47, robotnik; Tadeusz Jossa, lat 65, emeryt urzędnik; Stefan Sobanek, lat 39, Anno Mazurek, lat 68, wdowa po robotniku; Anela Orlewska, lat 61, nauczycielka; Paulina Czarska, lat 53 krawcowa; Jan Koczur, lat 55.

(tp) NAPAD NA MAJATEK. Do mieszkania Piotra Borkowickiego, właściciela majątku Bolesławice, gm. Ślesizów, pow. jędrzejowski, wdarł się onegdaj wieczorem kilku sprawców, którzy skradli garderobę, bieliznę, artykuły spożywcze oraz gotówkę. Niektórzy zaznaczyli, że był to już drugi żłobek napad na ten majątek w stosunkowo krótkim okresie czasu.

Nieudały atak sow. ścigaczy.

Berlin, 27 grudnia. Pewna sowiecka formacja ścigaczy, składająca się z pięciu statków, poniosła ciężką klęskę, kiedy usiłowała zaatakować konwój niemiecki na oceanie Lodowatym. W czasie krótkiej walki artyleryjskiej zniszczono trzy z spośród atakujących łodzi. Inne zaś odniosły uszkodzenia. Konwój niemiecki wpłynął w pełnej liczbie i bez wszelkich strat do portu sobie wyznaczonego.

Donoszą z wschodniej części Zatoki Fiińskiej, że od kilku dni posiada Zatoka Kronszladzka silną pokrywę lodową, a tylko kilka miejsc pozostało otwartych. W taki to sposób sama przyroda przekreśliła liczne próby przełamania się łodzi podwodnych w kierunku Bałtyku, wykonywane ze strony sowieckiej. Niedawno dopiero temu donoszono, że zatonoł wskutek tego co najmniej 10 sowieckich łodzi podwodnych.

Rada żywienia w Japonji.

Tokio, 27 grudnia. Gabinet japoński postanowił utworzyć stałą radę żywienia, której podlegać mają wszelkie zagadnienia mające związek z żywnością, od produkcji aż do podziału w Japonji, Mandżukuo, Korei i Formozji.

Rada rekrutuje się z reprezentantów rolnictwa, handlu, ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa dla Wielkiej Azji Wschodniej, a na czele jej stać mają ministrowie rolnictwa i handlu. W ten sposób bezwzględnie zabezpieczyć się zamierza samowystarczalność w zaopatrzeniu w środki żywności.

Japończycy zestrzelili 58 samolotów alianckich.

Tokio, 27 grudnia. Cesarska główna kwatery donosi, że siły powietrzne marynarki bombardowały pozycje alianckie koło przylądka Markus i na wyspie Pilero, przyczem spowodowały w pewnym miejscu ciężkie szkody. W czterech miejscach wybuchły wielkie pożary.

Pozatem siły lotnicze marynarki zmusiły do walki 185 alianckich samolotów, które miały zamiar zaatakować Rabaul. Przytem zostało 58 nieprzyjacielskich samolotów zestrzelonych, między niemi pięć prawdopodobnie. Japońskie straty wynoszą tylko 6 samolotów, które jeszcze nie powróciły do swoich baz.

GULASZ.

Państwo Szabo udali się na przechadzkę wzdłuż brzegów Dunaju. Letni wieczór był ciepły. Księżyc rzucał srebrne blaski na zamek budaapesteński, a w szerokiej wstędze rzeki odbijały się światła pierwszych zapalonych latarni. — Cicho brzmiały oddalone dźwięki cymbałów i tkaże skrzypiec, na których jakiś Cygan grał tęskną melodię.

— Gezo! Popatrz przecie! — westchnęła pani Etelka. — Jak jest pięknie! Tam w górze księżyc, a w dole Dunaj!

Pan Szabo wrzucił ramionami: — Czy może Dunaj ma płynąć w górę, a księżyc wlecieć na dół?

Trzeba wiedzieć, że pan Szabo miał prozączną duszę. Małżonkowie szli dalej w milczeniu. W małej restauracji, blisko Dunaju, usiedli przy stoliku. U ich stóp szumiała majestatycznie rzeka. Kelner przyszedł zapytaniem:

— Czem mogę państwu służyć?

— Gulasz! — mruknął krótko pan Szabo.

Pani Etelka była oburzona. Ona, kiedyś najpiękniejsza dziewczyna w Wielkiej Kanicy i okolicznych miejscowościach, z powodu której pojedynekowali się hrabiowie i zastępcy żupanów, ona była tak traktowana przez swego męża! Zawsze zapominał o niej.

— Gezo! — upominała go. — Zapominasz całkiem, że ja ta jeszcze jestem! Ja jestem także głodna!

Pan Szabo spojrział wściekłym wzrokiem na swoją połowę i niedbale powiedział do kelnera: — Włóż dwa gulasze.

Kelner oddał się. Pani Szabo nie mogła dłużej opłonić się:

— Wiesz, Gezo, to jaż przechodzi wszelkie granice! Zawsze zapominasz o matce! Jestem dla ciebie, jak powiekrze! Takiego życia już dłużej nie żyję! Ty traktujesz mnie, jak najniebezpieczniejszą istotę na ziemi! Najgorszy Cygan jest wobec ciebie wzorowym mężem!

W ciągu tych inwektyw, pan Szabo czytał dalej, z całym spokojem, swoją wieczorną gazetę. Pani Etelka nie skończyła jednak jeszcze:

— To trwa już całe lata! Teraz już tego dłużej nie wytrzymam! Ja tego dłużej nie zniosę! Skocz do Dunaju!

To powiedziawszy, wstała, przeskoczyła poręcz nadbrzeżną i rzuciła się do rzeki. Pan Szabo podniósł głowę z ponad gazety i spojrzął za swoją żoną, poczem powoli odwrócił się i zawołał: — Panie Starszy! Tylko jeden gulasz!

Ohwieszczenia urzędowe

OBWIESZCZENIE

w sprawie rozdziatu artykułów spotywczych dla niemieckiej ludności miasta Krakau w czasie od dnia 24 do 31 grudnia 1943 r. — Z dnia 18 grudnia 1943 r.

Właściciele sklepów rejonowe będą sprzedawać w wymienionym czasie:

Chleb: a) na odcinki 0 7 i 8 kart żywnościowych dla dorosłych po 1000 gr; b) na odcinki 0 7 i 8 kart żywnościowych dla dzieci po 500 gr chleba lub po 375 gr maki.

Ziemniaki na odcinek A 6 kart. żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci po 15 kg.

Zwraca się uwagę, że niewykorzystane odcinki tracą bezwzględnie ważność po upływie terminu.

Krakau, dnia 18 grudnia 1943 r.

Der Stadthauptmann der Stadt Krakau, Dr. Krämer, p. o. Stadthauptmann.

OBWIESZCZENIE

w sprawie sprzedaży kart abonamentowych i robotniczych kart tygodniowych Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej. — Z dnia 20 grudnia 1943 r.

Karty abonamentowe Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej będą sprzedawane od wtorku, dnia 28 grudnia 1943 r. w Biurze Sprzedaży Kart, ulica Wawrzynia 13, w czasie od godziny 8 do 19.30, w sobotę od godziny 8 do 12.30. Wcześniej niż zamówienie na zwykłe karty miesięczne przyjmuje się w sklepie Elektronicznej Miejskiej, Krakau, Stępczyński (pl. Szczepański) 1, w bu-

dyku inspekcyjnym Kolei Elektrycznej przy Głównym Poście i w wszystkich filiach Kasz Osiedleńców Miasta Krakau, a mianowicie Rynek Podgórski 8, Reichstrasse (ul. Kamiełkowska) 50, ul. Mogilska 18 i Glatzerstrasse (ul. Kościuszki) 1, w tych samych godzinach.

Zwykłe karty miesięczne sprzedaje się za opłatą 25.— zł., karty miesięczne dla wiozów za opłatą 30.— zł.

Karty abonamentowe wystawione na rok 1943 traca ważność w dniu 4 stycznia 1944 r.; karty abonamentowe nowo wystawione są ważne od dnia 1 stycznia 1944 r.

We wszystkich wymienionych miejscach sprzedaży będzie się sprzedawało robotnicze karty tygodniowe za przedłożeniem karty pracy albo ważnej legitymacji służbowej albo poświadczona pracodawcą uwierzytelnioną przez Urząd Pracy (formularze poświadczające są do nabycia w miejscach sprzedaży w cenie 0.20 zł.) za opłatą 5.— zł. Robotnicze karty tygodniowe uprawniają do 2 przejazdów dziennie z domu do miejsca pracy i z powrotem bez ograniczenia czasu.

Do kart miesięcznych oraz do karty stałej do robotniczych kart tygodniowych należy przynieść fotografie w wymiarach 40 55 mm. Opłata za wystawienie wynosi 2.— zł.

Od dnia 1 stycznia 1944 r. będzie sprzedawał personel konduktorski w wozach t. zw. karty na 11 przejazdów bez prawa prześladowania, ważne przez przeciąg 14 dni od daty zakupu; za opłatą 3.— zł. Karty na 11 przejazdów zostaną wprowadzone na miejsce dotychczasowych t. zw. zeszytów 10-biletowych i można z nich korzystać na wszystkich liniach tramwajowych dla jzd pieszo z dnem 1 stycznia 1944 r. zaprzestanie się sprzedawać zeszytów 10-biletowych.

na to, aby mieć o ile możności przygotowane odliczone pieniądze na opłatę za przejazd. Wykroczenia będą karane stosownie do przepisów taryfowych Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej.

Krakau, dnia 20 grudnia 1943 r.

Der Stadthauptmann der Stadt Krakau, Dr. Krämer, p. o. Stadthauptmann.

Koniec „Ohwieszczeń Urzędowych”

<p>Za spokój duszy 6 p.</p> <p>Stanisława Kalliskiego</p> <p>zmarłego dnia 6 XII. 1943, odprawione zostanie</p> <p>Nabożeństwo Żałobne</p> <p>w Krakowie w kościele OO Zmartwychwstańców, przy ul. Łobzowskiej, we wtorek dnia 28. XII. 1943, o godz. 9-tej rano, na które zapraszają</p> <p>Rodzice i Siostry.</p>	<p>Za spokój duszy 6 p.</p> <p>Jana Przerwy-Tetmayera</p> <p>zmarłego dnia 9. XII. 1943, odprawione zostanie</p> <p>Nabożeństwo Żałobne</p> <p>w Krakowie w kościele OO Zmartwychwstańców, przy ul. Łobzowskiej, we wtorek dnia 28. XII. 1943, o godz. 9-tej rano, na które zapraszają</p> <p>Rene z Kalliskich Tetmayera z rodzicami i siostrą.</p>
---	--

wie, Prazmowskiego 23.	62
Zubiono Kartę rozpoznawczą, na nazwisko Cyganek Piotr z Sobiesenek, wydany przez Gminę Minoza, powiatu Miechowskiego.	62
Zubiono Kinnkarte, wystawioną w Mogile, na nazwisko Zofia Grosicka, Krzesławice, Gmina Mogiła.	62
Ogłom mistrzowski szwelski Tadzenski Twardowskiego, wydany w r. 1931 w Krakowie, oryginal.	63